

RIETAVO MIESTO VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS 2016-2022
M. ĮGYVENDINIMAS: MOKYMAI RIETAVO MIESTO VIETOS
VEIKLOS GRUPĖS VALDYBOS NARIAMS

Arūnas Dabravolskas
2017 m. kovo 7 d.

Darbotvarkė

09.30	10.00	Sutikimo kava.
10.00	11.00	Rietavo miesto vietos plėtros strategija 2016-2022 m.: remiami veiksmai, paramos sumos ir intensyvumas, numatomai pasiekti rodikliai.
11.00	12.00	Remiamos veiklos, tikslinės grupės, tinkamos ir netinkamos išlaidos, kt. reikalavimai.
12.00	13.00	Pietų pertrauka.
13.00	14.00	Projektinių pasiūlymų teikimas, vertinimas ir atranka.
14.00	15.00	VVG valdybos funkcijos.
15.00	15.20	Kavos pertrauka.
15.20	16.00	Rietavo miesto vietos plėtros strategijos 2016-2022 m. vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašo pristatymas.
16.00	16.30	Aptarimas.

RIETAVO MIESTO VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS 2016-2022 M. VEIKSMŲ PRISTATYMAS

1.1.1. veiksmas. Remti valdžios įstaigų, privataus verslo ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą kuriant veikiančius socialinio ir bendruomeninio verslo modelius, paslaugas ir skatinant klasterio formavimąsi

- **Remiamos veiklos:**
 - pagalbos verslo pradžiai teikimas, t. y.:
 - verslo pradžiai reikalingų priemonių (t. y. pataipų, techninės, biuro ar kitos įrangos) suteikimas naudoti jauno verslo subjektams. **KARTUSU:**
 - informavimo, konsultavimo (taip pat mentorystės), mokymo, pagalbos randant tiekėjus ir klientus, metodinės pagalbos ir kitų paslaugų versliui aktualiais klausimais teikimas jauno verslo subjektams;
- **Tikslinės grupės:**
 - jauno verslo subjektų, kurių veiklos vykdymo vieta – vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija, atstovai ir darbuotojai

1.1.2. veiksmas. Ugdyti ir plėtoti Rietavo miesto gyventojų kompetencijas kuriant, įgyvendinant bei plėtojant verslą.

- **Remiamos veiklos:**
 - gyventojų informavimas, konsultavimas, neformalusis mokymas, siekiant paskatinti juos pradėti verslą;
 - pagalbos verslo pradžiai teikimas, t. y.:
 - informavimo, konsultavimo (taip pat mentorystės), mokymo, pagalbos randant tiekėjus ir klientus, metodinės pagalbos ir kity paslaugų verslui aktualiais klausimais teikimas jauno verslo subjektams;
- **Tikslinės grupės:**
 - darbingi gyventojai;
 - kurie yra ekonomiškai neaktyvūs asmenys ar bedarbiai;
 - kuriems (ar kurių šeimoms) pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą yra teikiama socialinė parama (pvz., socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos).
 - jauno verslo subjektų, kurių veiklos vykdymo vieta – vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija, atstovai ir darbuotojai **TIK, pagalbos verslo pradžiai teikimas**

Verslas – praečių juridinių asmenų ar **savarankiška darba**, dirbančių fizinių asmenų vykdoma įveikė ir (ar) paslaugų gamyba ir (ar) jų realizacija, siekiant pasiekti kitos ekonominės naudos.

Jauno verslo subjektas – ne ilgiau kaip 2 metus veikiantis **labai maža įmonė**, arba savarankiška darba vykdomas fizinis asmuo.

*Laikoma, kad labai maža įmonė veikia ne ilgiau kaip dvejus metus, jei ši įmonė ne anksčiau kaip prieš dvejus metus yra įregistruota Juridinių asmenų registre.

*Laikoma, kad fizinis asmuo savarankišką darbą vykdo ne ilgiau kaip dvejus metus, jei: yra praėję ne daugiau nei 2 metai nuo jo individualios veiklos pradžios dienos, ši pažyma individualiai veiklai vykdyti yra išduota pirmą kartą arba greičiau nei trims mėnesiams nuo ankščiau jo pagal individualios veiklos pažymą vykdytos individualios veiklos nutraukimo; arba

Labai maža įmonė – įmonė, kurios vidutinis darbuotojų skaičius per metus nuo turinio, kad jam pirmą kartą buvo išduotas verslo liudijimas, šiu sąlygų: 1) įmonės metinės pajamos neviršija 2 mln. eurų; 2) įmonės balansas turto rodiklio vertė neviršija 1,3 mln. eurų (įskaitant SVSDB).

Savarankiškas darbas – fizinio asmens pagal individualios veiklos pažymą ar verslo liudijimą vykdoma individuali veikla.

1.1.3. veiksmas. Teikti paramą smulkiems verslininkams, kuriantiems verslą turizmo paslaugų srityje verslo pradžiai

- **Remiamos veiklos:**
 - pagalbos verslo pradžiai teikimas, t. y.:
 - verslo pradžiai reikalingų priemonių (t. y. patalpų, techninės, biuro ar kitos įrangos) suteikimas naudoti jauno verslo subjektams, **KARTU SU**;
 - informavimo, konsultavimo (taip pat mentorystės), mokymo, pagalbos randant tiekėjus ir klientus, metodinės pagalbos ir kity paslaugų verslui aktualiais klausimais teikimas jauno verslo subjektams;
- **Tikslinės grupės:**
 - jauno verslo subjektų, kurių veiklos vykdymo vieta – vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija, atstovai ir darbuotojai

1.1.4. veiksmas. Bendradarbiaujant su VVG „Rietavo iniciatyvos“, plėtoti turizmo paslaugų srityje veikiančių įstaigų ir organizacijų bendradarbiavimo tinklą, siekiant paskatinti gyventojų išitraukimą į turizmo sektorių

- **Remiamos veiklos:** bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklai, kurie reikalingi kity projekto veiklų vykdymui, vietos plėtros strategijos ir (ar) ja įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti (įskaitant bendradarbiavimą su kity miestų, kaimo vietovių, žuvininkystės regionų vietos veiklos grupėmis).
- **Tikslinės grupės:**
 - socialinės atskirtį patiriantys asmenys
 - darbingi gyventojai
 - jauno verslo subjektai, kurių veiklos vykdymo vieta yra strategijos įgyvendinimo teritorijoje, atstovai ir darbuotojai;
 - gyventojai ir besirbojančios teritorijos gyventojai;
 - asmenys, kurių savarankiško darbo vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje ar besirbojančioje teritorijoje, ir šiu asmenų darbuotojai;
 - juridinių asmenų, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje ar besirbojančioje teritorijoje, darbuotojai, vienasmensiai valdymo organai ir kolegialių valdymo organų nariai.

1.2.1. veiksmas. Įgyvendinti iniciatyvas, užtikrinančius naujų profesinių įgūdžių įgijimą.

- **Remiamos veiklos:**
 - naujų profesinių ir kitų reikalingų įgūdžių įgijimas (neformalusis švietimas; savanoriška veikla; praktinių darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje);
- **Tikslinės grupės:**
 - **darbingi gyventojai, kurie yra:**
 - ekonomiškai neaktyvūs asmenys;
 - bedarbiai (netaikoma neformalaus profesinio mokymo ir praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklų vykdymo atveju).

Darbingas asmuo – asmuo, pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą turintis visišką ar ribotą darbinį teisnumą ir veiksnumą (t. y. nuo 14 metų amžiaus), išskyrus asmenį, Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka pripažintą nedarbingu.

1.2.2. veiksmas. Įtraukti neaktyvius asmenis (įskaitant jaunus neaktyvius asmenis) į aktyvią profesinę, švietimo ar savanorišką veiklą.

- **Remiamos veiklos:**
 - informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ar kita pagalba idarbinant, įtraukiant į neformalųjį švietimą, praktikos atlikimą, visuomeninę ir (ar) kultūrinę veiklą
- **Tikslinės grupės:**
 - **darbingi gyventojai, kurie yra:**
 - ekonomiškai neaktyvūs asmenys;
 - bedarbiai (netaikoma neformalaus profesinio mokymo ir praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklų vykdymo atveju).

Darbingas asmuo – asmuo, pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą turintis visišką ar ribotą darbinį teisnumą ir veiksnumą (t. y. nuo 14 metų amžiaus), išskyrus asmenį, Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka pripažintą nedarbingu.

2.1.1. veiksmas. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, bei inicijuoti naujų, gyventojų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų teikimą ir plėtrą.

- **Remiamos veiklos:**
 - bendrųjų socialinių paslaugų (pvz., maitinimo, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo, sociokultūrinių, savipagalbos grupių), specialiųjų socialinės priežiūros paslaugų (t. y. pagalbos į namus, psichosocialinės ir intensyvios krizių įveikimo pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) ir kitų reikalingų paslaugų socialinę atsiktį patiriantiems gyventojams teikimas;

Socialinė atsiktis – situacija, kurioje esantis asmuo dėl trūkstamų materialinių išteklių, išsilavinimo, negalios, patiriamos diskriminacijos ar kitų priežasčių negali palaikyti visuomenėje įprastų socialinių ryšių.

Gyventojas – asmuo, kuris gyvena vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje. Laikoma, kad asmuo yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijos gyventojas, jei asmuo projekto dalyvio anketoje yra nurodęs savo gyvenamąją vietą (savivaldybę, miestą, gatvę, namo numerį), kuri yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje.

Bedarbis – asmuo, įsiregistravęs teritorinėje darbo biržoje ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nustatyta tvarka įgijęs bedarbio statusą arba turintis sustabdytą bedarbio statusą.

Ekonomiškai neaktyvus asmuo – asmuo, kuris nėra teritorinėje darbo biržoje registruotas kaip bedarbio statusą ar sustabdytą bedarbio statusą turintis asmuo ir kuris atitinka visas šias sąlygas: yra darbingas; nedirba pagal sutartį ir darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindui; nesiverčia individualia veikla; neturi ūkininko statuso ar nėra ūkininko partneris, ar žemės ūkio veiklos subjektas

NEFINANSUOJAMA!

Teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotų asmenų profesinis mokymas ir darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje.

2.1.2. veiksmas. Įgyvendinti priemones skirtas pabėgėlių integracijai į visuomenę.

• **Remiamos veiklos:**

- bendrųjų socialinių paslaugų (pvz., maitinimo, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo, sociokultūrinio, savipagalbos grupių), specialiųjų socialinės priežiūros paslaugų (t. y. pagalbos į namus, psichosocialinės ir intensyvios krizių įveikimo pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) ir kitų reikalingų paslaugų pabėgėliams teikimas;

• **Tikslinės grupės:**

- Pabėgėliai

Pabėgėlis – tai užsienietis (užsienio šalies pilietis arba asmuo be pilietybės), kuris dėl patirto persekiojimo savo kilmės valstybėje arba dėl baimės patirti tokį persekiojimą negali naudotis savo kilmės šalies gynyba. Toks persekiojimas turi būti susijęs su rase, religija, tautybe, priklausymu tam tikrai socialinei grupei ar politiniais įsitikinimais.

2.1.3. veiksmas. Remti efektyvų gyventojų informavimą apie Rietavo mieste teikiamas socialines ir kitas paslaugas.

• **Remiamos veiklos:**

- informacijos apie įvairiose organizacijose prieinamas socialines ir kitas reikalingas paslaugas sklaida socialinė atskirtį patiriantiems gyventojams ir tarpininkavimas šias paslaugas gaunant.

2.2.1. veiksmas. Organizuoti veiklas, skatinančias miesto gyventojų socialinę integraciją per kūrybiškumą, užimtumą pasitelkiant kultūros ir meno priemones

• **Remiamos veiklos:**

- kitų reikalingų paslaugų socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams teikimas;

TIKSLINĖS GRUPĖS: 2.1.1., 2.1.3., 2.2.1 veiksmams.

socialinę atskirtį patiriantys gyventojai:

- daugiavaikių šeimų nariai, motinos (tėvai), vienos (-ių) auginančios (-ys) vaikai (-ūs) iki 14 metų;
- likę be tėvų globos vaikai iki 18 metų;
- socialinės rizikos vaikai, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos nariai, socialinės rizikos šeimos;
- esami ir buvę vaikų socialinės globos namų, bendruomeninių vaikų globos namų, specialiųjų internatinių mokyklų, šeimynų auklėtiniai (iki 29 metų);
- nepasiturintys asmenys ir šeimos, kuriems teikiama socialinė parama;
- asmenys, kuriems yra suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje;
- neįgalieji ir jų šeimos nariai;
- senyvo amžiaus asmenys;
- smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ar kitokių nusikaltimų asmeniui aukos ir jų šeimos nariai;
- asmenys, besinaudojantys apgyvendinimo (nakvynės) savarankiško gyvenimo namuose, nakvynės namuose ar krizių centruose paslaugomis, ir jų šeimos nariai;

TIKSLINĖS GRUPĖS: 2.1.1., 2.1.3., 2.2.1 veiksmams.

socialinę atskirtį patiriantys gyventojai:

- asmenys, sergantys priklausomybės ligomis, ir jų šeimos nariai;
- asmenys, grįžę iš kalėjimo įstaigų, ir jų šeimos nariai;
- nepilnametėai, kuriems yra ar buvo skirtos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonės, ir jų šeimos nariai;
- tautinėms mažumoms priklausančios asmenys, kurie nemoka valstybinės kalbos arba kurie moka valstybinę kalbą ne aukštesniu kaip pradedančio vartotojo (A1 ar A2) lygiu;
- asmenys, priziūrintys (slaugantys) sunkiai negalią turintį šeimos narį;
- asmenys, patiriantys socialinę atskirtį dėl kitų priežasčių, kurių egzistavimo faktas rastiškai patvirtinamas atitinkamus įgaliojimus turinčios institucijos, įstaigos ar specialisto.

IŠIMTIS!

Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) darbuotojai, darbuotojų artimieji giminaičiai ir sutuoktiniai, tėviai, įvairiai gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. visų nurodytose veiklose dalyvaujančių projekto veiklų dalyvių.

Šis reikalavimas netaikomas socialinės įmonės ar neigaliųjų socialinės įmonės statusą turintiems projektų vykdytojams, partneriams.

REMIAMOS VEIKLOS: gyventojų savanoriškos veiklos skatinimas

- ▶ gyventojų savanoriškos veiklos atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas
- ▶ savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorių priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas.
- ▶ kt.

DĖMESIO: Veiklos finansuojamos, jeigu jos projekte vykdomos kartu su kitomis veiklomis ir tiek, kiek reikalinga kitų veiklų vykdymui.

Savanoriška veikla – savanorio neatlyginamai atliekama visuomenel naudinga veikla, kurios sąlygos (savanoriškos veiklos pobūdis, atlikimo tvarka) nustatytos savanorio, atitinkančio Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus, ir savanoriškos veiklos organizatoriaus, atitinkančio Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo 6 straipsnio reikalavimus, sudarytoje rąstyvinėje savanoriškos veiklos sutartyje.

TIKSLINĖS GRUPĖS: gyventojų savanoriškos veiklos skatinimas

- socialinės atskirtį patiriantys asmenys;
- darbingi gyventojai;
- jauno verslo subjektai, kurių veiklos vykdymo vieta yra strategijos įgyvendinimo teritorijoje, atstovai ir darbuotojai;
- gyventojai ir besiribojančios teritorijos gyventojai;
- asmenys, kurių savarankiško darbo vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje ar besiribojančioje teritorijoje, ir šių asmenų darbuotojai;
- juridinių asmenų, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje ar besiribojančioje teritorijoje, darbuotojai, vienasmeniai valdymo organai ir kolegialių valdymo organų nariai.

Besiribojanti teritorija:

- savivaldybės, kurios teritorijoje yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija, teritorijos dalis, nesutampanti su vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija,
- arba savivaldybės teritorija, kuri ribojasi su savivaldybės, kurioje įgyvendinama vietos plėtros strategija, teritorija,
- arba žuvininkystės vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija, kuri sutampa (ar iš dalies sutampa) su vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija.

NEFINANSUOJAMOS VEIKLOS

- teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruotų asmenų profesinis mokymas ir darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje;
- veiklos, kurios finansuojamos kitomis priemonėmis, išvardintomis PFSA;
- įmonių ir jų produkcijos pristatymas užsienyje vykstančiose tarptautinėse parodose, mugėse ir verslo misijose;
- paskolų, garantijų, dotacijų, pašalpų fiziniams ir juridiniams asmenims teikimas;
- mokymas pagal formaliojo švietimo (įskaitant profesinio mokymo) ar studijų programas;
- verslo pradžių reikalingos pagalbos teikimas jauno verslo subjektams, kurie vykdo verslą žuvininkystės, akvakultūros ar pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriuose ir (arba) platinimo tinklų užsienio valstybėse kūrimo ir veikimo srityje.

PROJEKTŲ FINANSAVIMO REIKALAVIMAI (III)

Kiekvieno projekto veiklų dalyvio naujų profesinių ir kitų įgūdžių įgijimo išlaidos finansuojamos:

- vykdančiam neformaliojo švietimo (*išskyrus neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma*) veiklas, ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį;
- vykdančiam neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma, veiklą *ne ilgesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį*;
- vykdančiam savanorišką veiklą, ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį;
- vykdančiam *praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje* veiklą, ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį.

PROJEKTŲ FINANSAVIMO REIKALAVIMAI (IV)

Kai projekte vykdomos pagalbos verslo pradžiai teikimo veiklos:

- vienam jauno verslo subjektui tenkanti skiriamą finansavimo lėšų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 12 000 eurų;
- pagalba jauno verslo subjektui gali būti teikiama iki dviejų metų nuo jaunojo verslo subjekto veiklos pradžios.

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (I)

Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai	
	Išlaidos	Išlaidų ribojimas
Nekilnojamas turtas	Veikloms vykdyti reikalingas nekilnojamas turtas (vaidomas vykdytojo, partnerio), jo rinkos vertės nustatymo išlaidos;	Ne daugiau 10 proc. visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų
Statyba, remontas, kt. darbai	Patalpų paprastas remontas (kai tai reikalinga soc. ir kt. paslaugų socialines atskirties gyventojams teikimui ar pagalbos verslo pradžiai teikimui)	

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (II)

Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai	
	Išlaidos	Išlaidų ribojimas
Įranga, įrenginiai, kitas turtas	Projekto veikloms vykdyti reikalingi baldai, kompiuterinė technika, kita įranga, įrenginiai ir kt. ilgalaikis turtas.	Ne daugiau 30 proc. visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų
	Tinkama, kai veiklas (ar jų dalį), kurių vykdymui įsigijama įranga, įgyvendina vykdytojas, partneris, o vykdančiam įgūdžių įgijimo per savanorišką veiklą ar darbo įgūdžių įgijimo darbdavio vietoje veiklas – ir projekto vykdytoju, partneriu nesanti projekto dalyvius priimanti organizacija.	

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (V)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai
	Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<ul style="list-style-type: none"> • Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų mokamo darbo užmokesčio dydis nustatomas vadovaujantis jų darbo užmokesčio dydį reglamentuojančių atitinkamų teisės aktų nuostatomis. • Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. • Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymas, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokių atvejų sutartyje turi būti aiškiai įvardyta, kiek laiko dirbama prie projekto, ir nurodomas atlygis). • Projekto vykdytojo ir partnerio organizacijų darbuotojų darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijų už nepanaudotas kasmetines atostogas išlaidos finansuojamos pagal kasmetinių atostogų išmokų fiksuotąsias normas, nustatytas Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (VI)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai
	Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.2. Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriška veikla, tiesiogiai susijusi su projekto veiklų vykdymu;</p> <p>Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo nepiniginis nuosavas įnašas, kuris apskaičiuojamas taikant fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Projekta vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo Priemonėje Nr. 08.61-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (VII)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai
	Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.3. Projekto veiklų dalyvių – juridinių asmenų, kurių savininkais ar dalininkais nėra valstybė ar savivaldybė arba kuriuose valstybei ar savivaldybei priklauso ne daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, darbuotojų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmoketo už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekte veiklose, ir susijusių darbdavio išpareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrines, kitos ES finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos).</p> <p>Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas ir apskaičiuojamos pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Privatiųjų Juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (VIII)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai
	Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.4. Projekto veiklų dalyvių – viešojo valdymo institucijų (t. y. biudžetinių įstaigų, kurios savininkė yra valstybė ar savivaldybė, valstybės ar savivaldybės imonė, viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacija, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei ar savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, teisės aktų įgaliojama dalyvauti viešojo valdymo procesuose) darbuotojų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmoketo už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekte veiklose, ir susijusių darbdavio išpareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrines, kitos ES finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos).</p> <p>Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas ir apskaičiuojamos pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (IX)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.5. Projekto veikloms vykdyti reikalingo nekilnojamojo turto nuomos išlaidos;</p> <p>Šios išlaidos tinkamos finansuoti, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekto veikas (arba jų dalį), kurių vykdymui nuomojamas nekilnojamasis turtas, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris; • projekto vykdytojas ir (ar) partneris pagrindžia, kad: <ul style="list-style-type: none"> ✓ projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise valdomų patalpų ploto nepakanka projekto veikloms vykdyti arba projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise valdomos patalpos dėl numatomų vykdyti projekto veiklų pobūdžio ir šioms veikloms taikomų teises aktuose nustatytų reikalavimų yra netinkamos; ✓ projekto vykdytojas ir partneris, siekdami įgyti teisę projekto veikloms vykdyti reikalingas patalpas valdyti panaudos ir (ar) patikėjimo teise, ėmėsi visų teisėtų priemonių, reikalingų tą teisę įgyti;

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (X)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.6. Projekto veikloms vykdyti reikalingo ir projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, nuomos, panaudos ar patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto (patalpų) eksploatavimo išlaidos (komunalinių paslaugų, šildymo, patalpų tvarkymo ir pan. išlaidos);</p> <p>Šios išlaidos tinkamos finansuoti tuo atveju, kai projekto veikas (arba jų dalį) įgyvendina pats projekto vykdytojas ar partneris.</p> <p>5.7. Projekto veiklų vykdymui reikalingų transporto priemonių nuomos ir eksploatavimo išlaidos;</p> <p>Šios išlaidos tinkamos finansuoti tuo atveju, kai projekto vykdytojas ar partneris pats vykdo projekto veikas (arba jų dalį), kurių vykdymui nuomojama (-os) transporto priemonė (-ės);</p> <p>5.8. Projekto veikloms vykdyti reikalingų baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos, programinės įrangos nuomos išlaidos.</p> <p>Šios išlaidos tinkamos, kai projekto veikas (ar jų dalį), kurių vykdymui nuomojamas minėtas turtas, vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris.</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XI)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.9. Projekto vykdytoju ar partneriui nuosavybės teise priklausancio įgalaikio turto (baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos), kuris naudojamas projekto veiklų vykdymui, nusidėvėjimo išlaidos (kiek tai susiję su projekto veiklų vykdymu); šios išlaidos tinkamos tuo atveju, jei turtas yra įsigytas nuosavomis lėšomis;</p> <p>5.10. Projekto veikas vykdančių savanorių mokymų, reikalingų savanorių parengti savanoriškos veiklos atlikimui, išlaidos;</p> <p>5.11. Projektą vykdančiam personalui, projekto veiklose dalyvaujantiems projekto veiklų dalyviams reikalingų specialių drabužių ir individualios saugos priemonių įsigijimo, skiepijimo, sveikatos pažymos gavimo išlaidos (kai to reikia pagal vykdomos projekto veiklos pobūdį);</p> <p>5.12. Projekto veikas vykdančių savanorių ir savanoriškos veiklos dalyvių (savanorių) pašto, telefono išlaidos;</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XII)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.13. Projekto veikas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos vykdymui laikotarpiui tenkančios privalomo sveikatos draudimo išlaidos, kurios apmokamos taikant privalomojo sveikatos draudimo fiksuotąjį įkainį.</p> <p>Jei dalyvis projekto veiklose dalyvauja ne visą mėnesį, privalomojo sveikatos draudimo fiksuotasis įkainis skaičiuojamas proporcingai dalyvausiam laikui.</p> <p>Privalomojo sveikatos draudimo fiksuotojo įkainio dydis nustatytas Privalomojo sveikatos draudimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindime, skelbiamame interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>5.14. Projekto veikas vykdančių savanorių maitinimo išlaidos;</p> <p>Maitinimo išlaidos kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veikas vykdančio savanorio tiesioginis dalyvavimas projekto veiklų vykdyme trunka ne mažiau kaip 4 valandas per parą.</p> <p>Maitinimo išlaidos apmokamos taikant fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindime, skelbiamame interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XIII)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.15. Projekto veikloms vykdyti reikalingų mokymo priemonių, darbo priemonių ir medžiagų, taip pat kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir renginius) įsigijimo ir nuomos išlaidos;</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingų maisto produktų, higienos prekių įsigijimo išlaidos tinkamos tuo atveju, kai šios prekės nėra skirtos perduoti (išdalinti) tikslinėms grupėms sunaudoti;</p> <p>5.16. iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų, reikalingų Aprašo 10 punkte nurodytoms veikloms vykdyti, išlaidos (išskyrus socialinių ir kitų socialinei atskirčiai mažinti skirtų paslaugų, teikimo pagal pareiškėjo ar partnerio su išorės tiekėjais sudarytas paslaugų teikimo sutartis išlaidas);</p> <p>5.17. dokumentų, reikalingų nustatyti asmens priklausymo tikslinei grupei faktą, išdavimo apmokėjimo išlaidos;</p> <p>5.18. Projekto veikloms vykdyti reikalingų renginių organizavimo išlaidos, kurios apmokamos taikant renginio organizavimo fiksuotąjį kainą, kurio dydis nustatytas Renginio organizavimo</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XV)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai Išlaidos
6. Informavimas apie projektą	<p>Tinkamos finansuoti išlaidomis yra laikomos privalomų viešinimo priemonių, rengimo išlaidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> interneto svetainėje (jei projekto vykdytojas tokią tur) paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų; Projekto įgyvendinimo pradžioje pakabinti bent vieną plakatą (ne mažesni kaip A3 formato), kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų. Plakatas turi būti pakabintas visuomenai gerai matomoje vietoje (pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą), taip pat su projekto pristatymu susijusios reprezentacinės išlaidos (išskyrus išlaidas alkoholiui ir tabakui). <p>Informavimui apie projektą skirtų renginių organizavimo išlaidos apmokamos taikant renginio organizavimo fiksuotąjį kainą, kurio dydis nustatytas Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Informavimo apie projektą išlaidos turi neviršyti 3 proc. projekto tinkamų finansuoti išlaidų.</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XIV)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai Išlaidos
5. Projekto vykdymas	<p>5.19. Projekto veikloms vykdyti reikalingų projekto personalo ir projekto veiklių dalyvių kelionių, dalyvavimo renginiuose ir mokymuose išlaidos, kelionių išlaidos apmokamos taikant kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>5.20. Projekto veikloms vykdyti reikalingo svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos;</p> <p>5.21. Projekto veikloms vykdyti reikalingų interneto svetainių kūrimo ir palaikymo išlaidos, leidinių ir informacinių pranešimų rengimo, televizijos bei radijo laidų rengimo ir transliavimo išlaidos;</p> <p>5.22. projekto veiklių dalyvių, kurie dalyvauja neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma, ar praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklose, civilinės atsakomybės už projekto veiklių dalyvių darbdavui padarytą turtinę žalą projekto veiklių dalyviui (-ams) mokantis ir dirbant pagal neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma, programą ar pagal darbinį įgūdžių įgijimo darbo vietoje sutartį išlaidos (per su projekto veiklių dalyvių sudarytos sutarties galiojimo laikotarpį, bet ne ilgiau nei nustatyta Aprašo 49 punkte);</p> <p>5.23. Kitos projekto veikloms vykdyti ir projekto tikslui pasiekti būtinos ir pagrįstos išlaidos</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XVI)	
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai Išlaidos
7. Netiesioginės kitos išlaidos pagal fiksuotąjį projekto išlaidų normą	<p>Tinkamos finansuoti su projekto administravimu susijusios išlaidos. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąjį projekto išlaidų normą,</p> <p>Nustatant projektui taikomą fiksuotąją normą atsižvelgiama į tai, kokią tiesioginių išlaidų dalį (procentais, apvalinant iki 2 skaičių po kablelio) sudaro projekto veiklių rangos išlaidos.</p> <p>Projekto veiklių rangos išlaidomis laikomos išlaidos tų veiklių, kurias visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai.</p> <p>Pvz., projekto veiklių rangos išlaidomis nelaikomos renginio organizavimo išlaidos, kai už renginio organizavimą (dalyvių kvietimą, registravimą, programos rengimą, atskirų pirkimų (renginio patalpų nuomos, dalyvių maitinimo ir pan.) vykdymą ir kitas organizacines veiklas) yra atsakingas pats projekto vykdytojas ar partneris, t. y. dėl viso renginio organizavimo nėra sudaroma sutartis su paslaugos teikėju, nėra perkamas renginio organizavimo paslaugų paketas.</p> <p>Žemės, nekilnojamojo turto, statybos, rekonstravimo, remonto ir kitų darbų, taip pat rangos, renginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos visais atvejais laikomos projekto veiklių rangos išlaidomis. Supaprastintai apmokamos išlaidos nelaikomos projekto veiklių rangos išlaidomis.</p>

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (XVII)																
Išlaidų kategorija	Reikalavimai ir paaiškinimai išlaidoms															
Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projektų išlaidų normą	<p>Fiksuotosios normos, taikomos iš Europos socialinio fondo lėšų bendrai finansuojamo projekto netiesioginėms išlaidoms apmokėti:</p> <p>Nr. Projekto vykdomi finansuoti išlaidų išskyrus kryžminiam finansavimui skirtas lėšas, suma, eurais</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>iki 60 proc. (mln)ai)</th> <th>nuo 60 proc. iki 90 proc. (mln)ai)</th> <th>daugiau kaip 90 procentų</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>technologinių projektų išlaidų, išskyrus kryžminiam finansavimui skirtas lėšas</td> <td>finansavimui skirtas lėšas</td> <td>finansavimui skirtas lėšas</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>4</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>1 iki 85 000</td> <td>25</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table>	iki 60 proc. (mln)ai)	nuo 60 proc. iki 90 proc. (mln)ai)	daugiau kaip 90 procentų	technologinių projektų išlaidų, išskyrus kryžminiam finansavimui skirtas lėšas	finansavimui skirtas lėšas	finansavimui skirtas lėšas	3	4	3	1 iki 85 000	25	23			12
iki 60 proc. (mln)ai)	nuo 60 proc. iki 90 proc. (mln)ai)	daugiau kaip 90 procentų														
technologinių projektų išlaidų, išskyrus kryžminiam finansavimui skirtas lėšas	finansavimui skirtas lėšas	finansavimui skirtas lėšas														
3	4	3														
1 iki 85 000	25	23														
		12														

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (I)

Išlaidos, nustatytos Projektų taisyklių 34 skirsnyje:

- skolos palūkanos; PVM, kuris įtrauktinas į PVM atskaitą;
- naudoto turto įsigijimo išlaidos** (išskyrus atveilus, kai mokymolisi) tiksiais pirkama įranga ar kitas turtais, kurie bus naudojami ne pagal pirmine savo paskirti, ar kai dėl paveldosaugos reikalavimų teisės aktuose nustatytais atvejais negalima naudoti naujų medžiagų);
- išlaidos, patirtos atsiradus teigiamiems skirtumams dėl valiutos kurso pasikeitimo;
- baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- transporto priemonių (išskyrus tikslines transporto priemones, būtinas projekto uždaviniams įgyvendinti) pirkimo išlaidos;
- išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės;
- nepagrįstai didelės išlaidos** (įgyvendinančioji institucija turi teisę atlikti rinkos kainų analizę pripažinti netinkamomis finansuoti tą išlaidų dalį, kuri viršija analizėje išvadoje nurodytą konkrečiai investicijai nustatytą didžiausią leidžiamą kainą).

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (II)

Išlaidos, nustatytos Projektų taisyklių 34 skirsnyje:

- išlaidos, patirtos vykdam sutartis (jų dalį), sudarytas su tarpininkais ar konsultantais, kuriose darbų ar paslaugų kaina siejama su išlaidų dydžiu, nepagrįstu faktine atlikto darbo ar suteiktų paslaugų verte;
- išlaidos, patirtos iš projekto vykdytojo ar partnerio įsigyjant prekes, paslaugas (įskaitant trumpalaikio ir ilgalaikio turto, taip pat nekilnojamojo turto nuomą) ar darbus;**
- išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos** (apmokėtos) iš valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetu, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir deklaruotos (arba pripažintos deklaratyviai) EK arba kitai tarptautinei institucijai ir kurioms apmokėti skyrus ES struktūrinių fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos ir deklaruotos EK arba kitai tarptautinei institucijai daugiau nei vieną kartą;

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (III)

Taip pat šios PFSA nurodytos išlaidos:

- tikslinėms grupėms skirtu perduoti naudoti (išdalinti) trumpalaikio turto (maisto produktų, higienos prekių ir pan.) įsigijimo išlaidos;
- medicinos įrangos, vaistinių preparatų, drabužių (išskyrus specialius drabužius, būtinus vykdant tam tikrą pobūdį turinčias projekto veiklas) įsigijimo išlaidos;
- tikslinių grupių apgyvendinimo socialinės priežiūros ir (ar) globos įstaigose ir su tuo susijusios išlaidos;
- jauno verslo subjekto mokamų mokesčių, rinkliavų apmokėjimo išlaidos;
- transporto priemonių įsigijimo išlaidos;
- išperkamosios ar finansinės nuomos (lizingo) apmokėjimo išlaidos;
- projektinių pasiūlyimų ir paraiškų rengimo išlaidos.

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI (I)

- būtų apdraustas projekto įgyvendinimui skirtas ilgalaikis materialusis turtas, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas

Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikyvisi ir partneris (-iai);

- projekto lėšomis suremontuotas nekilnojamasis turtas (patalpos) būtų naudojamas vykdančiam projekto tikslą atitinkančias veiklas ne trumpiau kaip 5 metus nuo projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI (II)

Iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo:

1) Į neformaliojo profesinio mokymo veiklą – profesinio mokymo teikėjas ir projekto veiklų dalyvis sudarytų rašytinę neformaliojo profesinio mokymo sutartį, o tuo atveju, kai projekto veiklų dalyvis įtraukiamas į neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma, veiklą – taip pat darbo sutartį.

2) Į savanoriškos veiklos vykdymą:

– būtų pasirašytas ir įgyvendinamajai institucijai projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktas projekto vykdytojo ir (arba) partnerio sudarytas (-) rašytinis susitarimas (-ai) su projekto veiklų dalyvi (-ius) priimančia (-iomis) organizacija (-omis), kurioje (-se) projekto veiklų dalyvis (-iai) vykdytų savanorišką veiklą (*metaikoma, kai projekto veiklų dalyvis priimančia organizacija bus tik pats pareiškėjas ir (ar) partneris*);

– konkretų projekto veiklų dalyvį priimanči organizacija – savanoriškos veiklos organizatorius ir projekto veiklų dalyvis – savanoris sudarytų rašytinę savanoriškos veiklos sutartį

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI (III)

Iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo:

3) Į praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklą:

– būtų pasirašytas ir įgyvendinamajai institucijai projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktas projekto vykdytojo ir (arba) partnerio sudarytas susitarimas su projekto veiklų dalyvi (-ius) priimančia organizacija – darbdaviu, t. y. juridiniu asmeniu (ar jo filialu, atstovybe), kuriame (-iuose) projekto veiklų dalyvis (-iai) bus idarbinatas ir įgis ugdys praktinius darbo įgūdžius darbo vietoje pagal darbinį įgūdžių įgijimo darbo vietoje sutartį (*šis reikalavimas netaikomas tuo atveju, kai projekto veiklų dalyvis priimančia organizacija yra pats pareiškėjas ir (ar) partneris*);

– konkretų projekto veiklų dalyvį priimanči organizacija – darbdavys ir projekto veiklų dalyvis sudarytų darbo įgūdžių įgijimo darbo vietoje sutartį.

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI (IV)

Iki projekto veiklų dalyvio įtraukimo į pagalbos verslo pradžių teikimo veiklas įgyvendinamajai institucijai turi būti pateikta vertinti:

1) projekto vykdytojo ir (ar) partnerio sudarytas susitarimas su jauno verslo subjektu dėl pagalbos verslo pradžiai jauno verslo subjektui teikimo (*kur apibūdinama jauno verslo subjekto verslo pradžiai (plėtojimai) numatoma suteikti pagalba, jos teikimo terminai, nurodyta maksimali jauno verslo subjekto numatomas suteikti pagalbos projekto lėšomis vertė (kuri nustatoma remiantis jauno verslo subjektui numatomų suteikti paslaugų ir (ar) priemonių kainomis rinkoje)*);

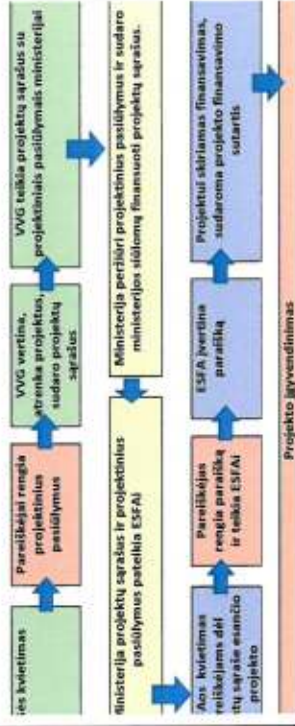
2) jauno verslo subjekto, su kuriuo sudarytas susitarimas dėl pagalbos jauno verslo subjektui teikimo, užpildyta Smulkiąjo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija.

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI (IV)

Kiti pagalbos verslo pradžiai teikimo veiklų vykdymo reikalavimai:

- Jauno verslo subjektui suteiktos verslo pradžiai reikalingos priemonės turi būti naudojamos paties jauno verslo subjekto vykdomoje veikloje, nepervedant jų naudoti (nuomos, panaudos ar kt. pagrindais) tretiesiems asmenims, taip pat nurodytos priemonės negali būti perduodamos jauno verslo subjektui valdyti nuosavybės teise:
- Projekto lėšomis įsigytos verslo pradžiai skirtos priemonės (t. y. techninė, biuro ar kita įranga) būtų naudojamos jauno verslo subjektu, ne trumpiau kaip 3 (tris) metus nuo jų išsigijimo dienos (*šį laikotarpį išskaičiuojami laiko tarpai, kai verslo pradžiai skirtos priemonės nenaudojamos dėl to, kad projekto vykdytojas / partneris aktyviai ieško jauno verslo subjekto, kurių verslo pradžiai būtų reikalinga naudoti projekto lėšomis įsigytas priemonės, ir (ar) dėl to, kad verslo pradžiai skirtos priemonės pagal savo paskirtį yra netinkamos naudoti tam tikro sezono metu*); jei priemonė išlygiama iki projekto veiklų pabaigos likus mažiau nei 3 (trims) mėnesiams, projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad ši priemonė būtų naudojama jauno verslo subjektu ir po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos tol, kol pasibaigus 3 (trims) metų laikotarpiui po priemonės išsigijimo.

PROCESAS

Kvietimas atrankai

- Skelbiamas VVG arba savivaldybės interneto svetainėje, taip pat kitomis informavimo priemonėmis
- Duodamas ne trumpesnis nei 1 mėn. terminas PP parengimui
- Kvietime atrankai nurodoma:
 - Strategijos pavadinimas, teritorija, tikslas, uždavinys, veiksmas (-ai),
 - Vietos plėtros strategijos planuojami rezultatai
 - Kvietimui numatytas finansavimas
 - Didžiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma
 - Tinkami vietos plėtros projektinių pasiūlymų pareiškėjai bei partneriai
 - Reikavimai projektams, remiamoms veiklos, tinkamoms finansuoti išlaidos
 - PP pateikimo terminas ir būdas
 - Susiję dokumentai
 - Kontaktai
 - Papildoma informacija

Projektinių pasiūlymų (PP) atranka

- Projektinių pasiūlymų atrankos kriterijai ir jų vertinimas balais
- Kvietimas teikti projektinius pasiūlymus
- Projektinių pasiūlymų vertinimas
- Sąrašų sudarymas

Kiekvienas PP turi atitikti (administracinė atitiktis):

- pateiktas laiku
- pateiktas pagal nustatytą formą;
- atitinka kvietime atrankai nustatytus reikalavimus;
- prisideda prie Priemonės įgyvendinimo ir rezultato bei produkto rodiklių pasiekimo;
- prisideda prie Strategijos tikslo, uždavinio (-ių) ir veiksmo (-ų) įgyvendinimo, numatytų tikslo rezultato ir veiksmo produktų rodiklių pasiekimo;
- numatytas ne mažesnis nei kvietime atrankai nustatytas prisidėjimas;
- pagrįsta, kad rezultatai bus prieinami gyvenamosios vietovės bendruomenei;
- pateikti kvietime atrankai nustatyti dokumentai (jei taikoma).

PP kokybės matavimas (I)

- ▶ **Bendrieji kriterijai:**
 - pagrįsta vietos plėtros projektiniu pasiūlymu sprendžiama problema, nurodytos priežastys, lėmusios projekto įgyvendinimą
 - pasirinktas tikslas (-ai), uždavinys (-ai) ir veikla (-os) užtikrina Strategijos veiksmo (-ų) įgyvendinimą
 - kiekvienam veiksmui nurodyti fiziniai rodikliai ir jų siektinos reikšmės yra realios ir pasiekiamos;
 - į projekcinio pasiūlymo veiklas planuojamas įtraukti dalyvių skaičius
 - prašomos skirti lėšos yra detalizuotos ir pagrįstos numatytais didesnis nei prašoma procentų prisidėjimas

PP kokybės matavimas (II)

- ▶ **Specialieji kriterijai:**

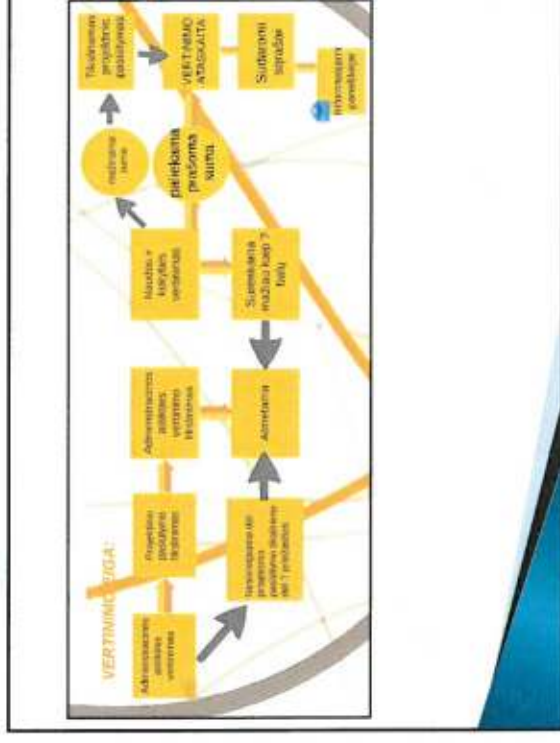
Specialiuosius vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos naudos ir kokybės kriterijus bei jų vertinimo balus tvirtina VVG valdyba prieš paskelbiant kvietimą teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus atrankai.

UŽDUOTIS

PP vertinimas

- Vertintojai yra asmenys, kurie atitinka šiuos reikalavimus:
 - turi ne mažiau kaip X metų darbo patirties paskelbto kvietimo atrankai srityje;
 - turi patirties atliekant projektinių pasiūlymų vertinimą;
 - neturi sąsajų su vertinamų vietos plėtros projektinių pasiūlymų pareiškėjais ar jų partneriais, dėl ko galėtų kilti interesų konfliktas;
 - (nurodomi kiti reikalavimai, jei būtina).
- **Miesto VVG kolegialaus valdymo organo nariai negali būti skiriami vertintojais.**
- Jei miesto VVG teikia vietos plėtros projektinį pasiūlymą, jo vertinimui pasitelkiami ne mažiau kaip trys vertintojai, kuriuos skiria X (nurodyti kas konkrečiai) ir kurie neturi darbo santykių su miesto VVG.

Sąrašų sudarymas

- Miesto VVG, atsižvelgdama į vietos plėtros projektų vertintojų vertinimo ataskaitoje pateiktą vertinimo išvadą, sudaro:
 - siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašą;
 - rezervinį vietos plėtros projektų sąrašą (jei taikoma);
 - siūlomų nefinansuoti vietos plėtros projektų sąrašą (jei aktualu).
- Miesto VVG nepritarus vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertintojų parengtai vertinimo ataskaitai, miesto VVG sprendimu nustatomas ne trumpesnis nei X darbo dienų terminas vertintojams atlikti pakartotinį vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimą, parengti ir pateikti patikslintą vertinimo ataskaitą.

VVG valdybos funkcijos:

- ✓ vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos kriterijų, jų baly ir vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašo tvirtinimas;
- ✓ vietos plėtros projektų vertintojų sąrašo tvirtinimas;
- ✓ vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitų tvirtinimas;
- ✓ siūlomų finansuoti ir rezervinio projektų sąrašo tvirtinimas (atsižvelgiant į vietos plėtros projektų vertintojų vertinimo ataskaitoje pateiktas vertinimo išvadas);
- ✓ stebėsenos ataskaitų svarstymas ir tvirtinimas;
- ✓ rizikų, susijusių su vietos plėtros įgyvendinimu, valdymas; vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, susijusios funkcijos

Visuotinis narių susirinkimas atsakingas už:

- ✓ Strategijos ir jos pakeitimų tvirtinimą;
- ✓ Metinių Strategijos ataskaitų tvirtinimą;
- ✓ Galutinės Strategijos ataskaitos tvirtinimą.

Klausimai

Dėkojame už dėmesį!

Arūnas Dabravolskas
arunas@npi.lt
+370 659 05687